

59 הגמרא פושטת את הספק האחרון: **תא שמעי, דאמר עילא אמר רבי**
60 **יונה** (לעיל ע"ז), **עזר הרי הוא כבשר, מבואר שאפילו עז לבדו מציל,**
61 **וכל שכן שאם שני שלישי בשר קיימים יועילו לשבר.** דוחה הגמרא:
62 **דלמא רבי יוחנן דיבר דקנה משפא דידיה – כשקנה והחזיק העז**
63 **בשלו.** כלומר, שמא רבי יוחנן דיבר במקום שאין בשר תחת העז,
64 כגון בעצם השוק סמוך לארכובה התחתונה, ששם העז דבוק היטב
65 לעצם ומחזיקו, ומועיל כבשר. אבל במקום שיש בשר וניטל הבשר
66 מתחת העז, יתכן שרבי יוחנן מודה שהעז אינו מציל. ואין להוכיח
67 מדבריו לנישוי שליש התחתון של הבשר.
68 עז ספק בדיון הבשר החופה את השבר: **אמר רב אשי, כי הוינן**
69 **ו-כשהיינו) כי רב פפי, איבעיא לן, נקדר הבשר ונחרך מעל השבר**
70 **כמין מפעה,** אף שעדיין רוב עוביו וקניפו של השבר מכוסה בבשר,
71 אולם על ידי הקידור נפרד הבשר המגן על העצם משאר בשר
72 הבהמה, **מהו,** האם באופן זה אינו מעלה ארוכה לשבר, או אף
73 באופן זה מרפא הבשר לעצם. **ופשטנא** ספק זה, **מהא דאמר רב**
74 **יהודה אמר רב, דבר זה שאלתי לחכמים ולרופאים, ואמרו**
75 **שרפואתו היא שמקרטו בעצם – יקח עצם אחרת ויסרטו בבשר ויצא**
76 **דם,** ועל ידי זה שני חלקי הבשר נמשכים ומתחברים זה לזה, **והשבר**
77 **מעלה ארוכה, אבל פרויא – אם יסרטו בברזל, מורה וריף – עושה**
78 **חריצים בבשר ומכאיב ולא מרפא. אמר רב פפא, והוא דקנה נרמא**
79 **דידיה – אין להתירו על ידי סריטה, אלא כשהחזיק העצם בשלו,**
80 **כלומר – שאנו רואים שסביב הקדירה הבשר נדבק לעצם, וזה סימן**
81 **שהתחיל להתרפא.**

משנה

82 המשנה חוזרת לדיני עובר שבמעי אמו: **השוחט את הכהמה, ומצא**
83 **בה שליא** ו-ממין שק שבו גדל העובר, **נפש היפה – אדם שאין**
84 **דעתו קצה בדבר המאוס תאכלנה,** שמוותרת באכילה ואינה אבר מן
85 החי, משום שהיא כאבר מאברי האם וניתרת בשחיטתה.
86 ואולם כיון שמאוסה היא אינה מטמאה, **לא מומאת אוכלין,** משום
87 שאינה נחשבת אוכל, **ולא מומאת נבלות** אם מתה הבהמה, שאין
88 עליה שם בשר. אבל אם חי שב עליה לאכילה, **מטמאה מומאת**
89 **אוכלין,** אם נגעה בטומאה, שמחשבתו נותנת עליה שם אוכל, **אבל**
90 **לא מומאת נבלות,** כיון שאין מחשבתו נותנת עליה שם בשר.
91 **שליא שיצתה מקצתה מרחם האם בעודה בחיים, אסורה כולה**
92 **באכילה** אחר שחיטת האם, מחשש שמא יצא ראשו של העובר
93 באותו מקצת שליא שיצאה והרי הוא כאילו נולד, ושחיטת אמו
94 אינה מתירתו, ואף השליא אסורה כמותו. ואף שאיננו רואים עובר
95 בשליא, ודאי לנו שהיה וולד אלא שנימוח, ושמא מיחוי ראשו יצא
96 באותו מקצת שליא, שהשליא היא סימן לולד **באשה וסימן לולד**
97 **בבהמה,** שכל אשה או בהמה שיש לה שליא בהכרח יש וולד בתוכה.
98 בהמה שתורה המבפרת, שילדה בפעם הראשונה וזהו פטר רחם
99 שלה, **שהפילה שליא, ישליכנה לבלבים,** ואף שודאי היה בה וולד,
100 אין לחשוש שהולד קדוש בקדושת בכור, כיון שרוב הצדדים שהולד
101 שהיה בה אינו קדוש, ששמא הוא נקבה, ואפילו אם הוא זכר שמא
102 אין לו צורת וולד החייב בכורה. **ובמוקדשיין –** ובבהמת הקדש כגון
103 שלמים שהפילה שליא, השליא תקבר, שכיון שאין שליא בלא וולד
104 יש לחשוש לקדושת הולד, שבין זכר ובין נקבה הנולדים מבהמת
105 הקדש הם קדושים.
106 וכל שליא שהפילה הבהמה, אין קורבין אותה **בפרשת דרכים,**
107 **ואין תולין אותה באילן, מפני שכן דרכי האמורי לעשות דברים**
108 **אלו משום ניחוש, כדי שלא תפיל עז, והתורה אמרה (שמות כג כד)**
109 **ילא תעשה כמעשיהם.**

נמרא

110 מבררת הגמרא: **מנא הני מילי** ששחיטת הבהמה מתירה את
111 השליא. משיבה הגמרא: **דתני רבנן,** נאמר בפסוק (ויקרא יא א) **כל**
112 **מפרסת פרסה וגו' בבהמה אתה תאכלו,** ובתיבות **כל (בהמה)**
113

1 **נמנין עליהן בפסח,** כלומר, אפילו אם נמנה אדם עם החבורה בקרבן
2 פסח על דעת לאכול גידים אלו בלבד, יצא באכילתם ידי חובת פסח.
3 מוכח שגידים הרכים הם כבשר, ולכן אף יצטרפו לבשר לחפות על
4 השבר. ועוד טעם להתיר גידים הרכים, שהרי התורה חסה על
5 **מונין של ישראל,** וכדי שלא להסריף את הבהמה ולהפסידה
6 לבעליה, יש להקל שהגידים כבשר.
7 דוחה הגמרא: **אמר ליה רב פפא לרבא, הרי רבי שמעון בן לקיש**
8 **חולק על רבי יוחנן,** וסובר שאין נמנים בפסח על גידים שסופם
9 להקשות לפי שאינם כבשר, והנידון כאן הוא להכשיר טריפה שהוא
10 **איסורא דאורייתא,** ויש לך לילך אחר דעת המחמיר, **ואת אמרת**
11 **מאי יחוש להו. אישתיק רבה.**
12 תמזה הגמרא על שתיקתו של רבה: **ואמאי אישתיק, והאמר רבא,**
13 **הלכתא בנותיה דרבי שמעון בן לקיש במקום שנחלק עם רבי יוחנן,**
14 **כהני תלת – רק בשלושה דינים אלו והמבוארים ביבמות (טז),** וכיון
15 שגידים הרכים אינו אחד מאלו, כדן עשה רבה שפסק כרבי יוחנן
16 ותתירם.
17 מתרצת הגמרא: **שאני הכא, דהדר ביה ו-שחזר בו) רבי יונה**
18 **לגביה דרבי שמעון בן לקיש,** שכן מצינו להלן (קכב), שסבר רבי יוחנן
19 שעז הראש של עגל הרך אינו מקבל טומאת אוכלין, שכיון שסופו
20 להקשות אין דינו כבשר, והקשה לו ריש לקיש מהמשנה (קכב)
21 שכתבה שדינו כבשר, ונאמר שם בגמרא, **דאמר ליה רבי יוחנן לריש**
22 **לקיש, אל תקנימני ממשנה זו, שבלשון יחיד אני שונה אותה,**
23 **שדעת יחיד היא ואין הלכה כמותו.** מבואר שלרבי יוחנן כל שסופו
24 להקשות אינו כבשר, ובהכרח שאף בגידים חזר בו והורה לריש לקיש
25 שאינם כבשר. ולכן שתק רבה, שהרי חזר בו רבי יוחנן ואין להסתמך
26 עליו.
27 הגמרא מביאה דין נוסף בחיפוי בשר: **ההוא – מעשה שהיה בבהמה**
28 **שנשבר העצם ויצא לחוץ, דנתעכל העצם ואישתקיל קורמיתא**
29 **מניה –** וניטל ממנו מעט ונפל לארץ, ועדיין רוב בשר חופה את
30 העצם. **אחא –** בא בעל הבהמה לקמיה דאבבי לשאלו האם אין
31 כשחסר מהעצם יש להכשיר בחיפוי בשר. **שהתיה תלתא ירגלי –**
32 **השהיה אותו אבוי שלשה רגלים, שבהם מתכנסים החכמים לדרוש**
33 **בהלכות חגג, וביא בפניהם את השאלה. אמר ליה רב אדא בר**
34 **מתנה לבעל הבהמה, זיל ו-לך) קמיה דרבא בריה דרב יוסף בר**
35 **חמא, דחריפא סכיניה –** שסכיניו חדה, כלומר, לב פתוח לו בסברא,
36 וידע לחתוך את הדין מסברתו. **אתא לקמיה, אמר לו רבא, מפדי**
37 **ו-מכיון שנשבר העצם ויצא לחוץ תנן בברייתא (ע"ז) שחיפוי בשר**
38 **מכשירו, נמצא שאין הבהמה נטרפת במיעוט העצם, ואם כן מה לי**
39 **אם נפל אותו מיעוט, ומה לי איתיה, בכל ענין כשירה.**
40 הגמרא מביאה כמה ספיקות בחיפוי בשר: **אמר ליה רבינא לרבא,**
41 **מתלקט מהו –** אם נשבר העצם, והבשר שעליו אינו במקום אחד
42 אלא מעט כאן ומעט כאן, שאם תלקטם יחד תוצרפם יחד חופה רוב
43 הקיפו. האם הבהמה כשירה בחיפוי זה. ועוד הסתפק: **מתרוכס מהו**
44 **–** אם הבשר היה מורדד וקלוש ואינו עבה, חופה את רוב העצם,
45 האם בשר כזה נחשב חיפוי. ועוד הסתפק: **אם מתמסמס ו-נרקב)**
46 **הבשר החופה את השבר, מהו.** מבררת הגמרא: **היבי דמי מתמסמס**
47 **–** באיזה ריקבון הסתפק רבינא. משיבה הגמרא: **אמר רב הונא בריה**
48 **דרב יהושע, כל ריקבון שהרופא קודרו ומסירו בסכין, אך ריקבון**
49 **שאין הרופא מסירו הוא כבשר ונחשב חיפוי.**
50 עוד ספיקות בדיון הבשר: **איבעיא להו, ניכב נקב קטן בבשר החופה,**
51 **בלא חסרון בבשר, מהו,** האם נקב זה גורם שהבשר אינו מציל את
52 השבר או שאינו מגרע בבשר. ועוד הסתפק: **נקלה הבשר מהעצם,**
53 **ואינו דבוק לעצם אבל קיים בשלמותו, מהו,** האם הוא מציל על
54 השבר. ועוד הסתפק: **נקדק הבשר לאורכו, מהו,** האם הוא מציל.
55 עוד הסתפק: אף אם נפשוט שבנקלה הבשר בשלמותו כשירה, אך
56 אם נימל שליש התחתון של עובי הבשר הסמוך לעצם, ושני שלישי
57 העליונים של הבשר והעור עומדים באויר, מהו, האם כיון שגם
58 נחסר מהבשר וגם נקלה אינו מציל, או שגם בשר זה מציל.

קמה

המשך ביאור למס' חולין ליום ראשון עמ' א

1 [בַּקְּהָמָה] תֹּאכְלוּ, שִׁשׁ שִׁשְׁמַעֵם שִׁישׁ הִיתָר אֲכִילָה לְכָל מָה שֶׁבְּתוֹךְ
2 הַבְּהֵמָה, בֵּא הַכְּתוּב לְרַבּוֹת אֶת הַשְּׁלֵיָא, שְׁמוֹתֵרֵת בִּשְׁחִיטָה הָאֵם.
3 יָכוֹל אֲפִילוֹ אִם יִצְתָה מִקְצָתָהּ שֶׁל הַשְּׁלֵיָא תֵּהָא מוֹתֵרֵת. תִּלְמוּד
4 לִזְמַר 'אוֹתָהּ' תֹּאכְלוּ, 'אוֹתָהּ' [–אֵת הַבְּהֵמָה] וְלֹא שְׁלִיָתָהּ, וְכִיּוֹן
5 שֶׁתְּחִילָה הִתִּיר הַכְּתוּב אֵת הַשְּׁלֵיָא וּלְבִסוּף אֶסֶר, יֵשׁ לִזְמַר שֶׁהָאִסוּר
6 הוּא בִּיצָאָה מִקְצָתָהּ, שִׁישׁ חֲשֵׁשׁ שֶׁהוּלָד שֶׁבְּתוֹכּוֹ נוֹלָד וְלֹא נִיתַר
7 בִּשְׁחִיטָה אִמּוֹ, וְלִכְךָ אֵף הַשְּׁלֵיָא אֶסֶרֶה.
8 מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: מְבָרֵי [–כִּיּוֹן] שְׁאִין שְׁלֵיָא כְּלֵא וְלָד, לְמָה לִי קְרָא
9 לְאֶסֶר שְׁלֵיָא שִׁיצָאָה מִקְצָתָהּ, הֲרֵי יֵשׁ לְחֲשׂוֹשׁ שֶׁהוּלָד שְׁבָה יִצָא

10 וְהוּא כִּילוּד וְלֹא נִיתַר בִּשְׁחִיטָה אִמּוֹ, וְהַשְּׁלֵיָא נִגְרַרְתָּ אַחֲרָיו. מִתְרַצָּת
11 הַגְּמָרָא: קְרָא אֲסִמְכָתָא בְּעֵלְמָא, וְאִכְּן אִיסוּר הַשְּׁלֵיָא הוּא מִחֲשֵׁשׁ
12 שֶׁהוּלָד יִצָא.
13 שְׁנֵינּוּ בְּמִשְׁנָה: וְאִינָה מִשְׁמַתָּה לֹא טוֹמְאָת אֲוֹכְלִין, וְלֹא טוֹמְאָת
14 נְבִלוֹת. מִסְתַּפְקָת הַגְּמָרָא: בְּעֵי רַבִּי יִצְחָק בְּרַ נְפָחָא, עוֹזֵר חֲמוּר
15 שֶׁהוּא קֶשֶׁה וּמֵאִוֶּס וְאִינוּ רְאוּי לְאֲכִילָה, שְׁשִׁלְקוּ – בִּישְׁלוֹ הֶרְבָּה
16 מְאֹד, מֵהוּ. מִבְּרַרְתָּ הַגְּמָרָא: לְגַבֵּי מָאִי הוּא הַסַּפֵּק, אִי לְטוֹמְאָת
17 אֲוֹכְלִין, הָאֵם הַעוּר נַעֲשֶׂה אֲוֹכֵל וּמִקְבֵּל טוֹמְאָת אֲוֹכְלִין, הֲלֵא כִּבְר
18 תִּנְיָנָא זֹאת בְּבֵרִיתָא,

55 וְהָיִינוּ וְהָיִינוּ מִהַלְּבָבִים לְרֵבִי יְרֵמְיָהוּ שֶׁלְחֹמְרָא אֲמַרְהָ רֵבִי אֶלְעָזָר,
56 שְׂרָבִי אֶלְעָזָר אוֹסֵר אִף כְּשִׁישׁ עֵמָה וְלֹד אִם הַשְּׁלִיא אֵינָה קְשׁוּרָה בּו,
57 וְרָבִי יוֹחֲנָן מֵתִיר.
58 הַגְּמָרָא מְבֵיאָה סִיּוּעַ לְרַבִּי אֶלְעָזָר: תְּנִי אֶבְרֵיתִיהָ דְרַבִּי אֶלְעָזָר, אִשָּׁה
59 הַמְּפֻלָּת נִפְל הַדּוּמָה לְמִין בְּהֵמָה אוֹ חַיָּה וְעֵוָה, שְׂאִין נִפְל זֶה נִחְשָׁב
60 כּוֹלֵד לְטֵמָא טוּמְאָת לִידָה, וְגַם הַפִּילָה שְׁלִיא עִמָּהּ וְעִמָּהּ – עִמָּהּ הַנִּפְלָה,
61 בְּזִמְנָא שֶׁהַשְּׁלִיא קְשׁוּרָה בְּהָ, אִין חוֹשְׁשִׁין לְוֹלֵד אַחֵר שְׂהִיהָ בְּשִׁלְיָא
62 וְנִימוּחַ, וְלִכֵּן אִם הַלִּידָה הִיתָה בְּלֹא דָם, אִין הָאִשָּׁה טֵמָאָה. אֲבָל אִם
63 הַשְּׁלִיא אֵינָה קְשׁוּרָה בְּהָ, הָרֵינִי מְפִיל עָלֶיהָ – עַל הָאִשָּׁה חוֹמְרָא
64 שְׂנִי וְלֹדוֹת, שְׂאִנִּי אוֹמְרָא, שְׂמָא נִימוּחַ שְׂפִיר – וְלֹדָן שְׁלִיא שְׂלִיא זֶה,
65 וְהוּא הִיָּה וְלֹד גְּמוּר, וְשְׂמָא נִימוּחָה שְׁלִיתוּ שְׁלִיא שְׂפִיר הַקֵּיִים
66 שְׂבַדְמוֹת מִין בְּהֵמָה וְחַיָּה, וְהַשְּׁלִיא הַקֵּיִימָת אֵינָה שְׂלוּ. וְנִמְצָא
67 שִׁישָׁנָם שְׁתֵּי אִפְשָׁרוּיּוֹת מִיְהוּדָה הוֹלֵד שְׂהִיהָ בְּשִׁלְיָא שְׂלַפְנֵינוּ, הָאֵם מִין
68 בְּהֵמָה וְחַיָּה, אוֹ לֹד גְּמוּר, וִישׁ לַחֲשׁוֹשׁ לַחּוּמֵי שְׂנֵיהֶם. וְהָיִינוּ, כִּיּוֹן
69 שִׁישׁ צָד שְׂהִיָּה בְּהָ וְלֹד גְּמוּר, הָאִשָּׁה טֵמָאָה טוּמְאָת לִידָה, וְכִיּוֹן
70 שְׁחוֹשְׁשִׁים שְׂמָא וְלֹד זֶה הִיָּה נִקְבָה, טֵמָאָה שְׂבֻעֵיִים כִּיּוֹלֵדֵת נִקְבָה.
71 וּמִצָּד שְׂנִי יִתְכֵן שְׂהִמִּין בְּהֵמָה שִׁיךְ לְשִׁלְיָא זֶה וְלֹא הִיָּה וְלֹד אַחֵר,
72 וְנִמְצָא שְׂלֹא הִיתָה כָּלֵל לִידָה, לִכֵּן אִין לִיתָן לָהּ יִמֵי טוּהָר, שָׂאֵם
73 תֵּרָאָה דָם אַחֲרֵי הַשְּׂבֻעֵיִים, תֵּהָא טֵמָאָה כְּנֹדָה. מְבֹאָר בְּבֵרֵיתָא שִׁישׁ
74 לַחֲלֵק בִּין שְׁלִיא קְשׁוּרָה לֹלֵד לֵאִינָה קְשׁוּרָה, וְכַרְבִּי אֶלְעָזָר.
75 שְׂנִי בְּמִשְׁנָה: הַמְּכַבְּרָת שְׂהֵפִילָה [וּכְוִי] שְׁלִיא יִשְׁלִיכְנָה לְכַלְבִּים,
76 שְׂאִין בְּהָ קְדוּשָׁת בְּכוֹר. מַקְשָׁה הַגְּמָרָא: מַאי מְעַמָּא שְׂמוֹתָ
77 לְהַשְּׁלִיכָה לְכַלְבִּים, וְהָרִי אִין שְׁלִיא בְּלֹא וְלֹד, וְשְׂמָא הוֹלֵד שְׂבֻעֵיִים
78 הוּא הַבְּכוֹר וְאוֹסֵר בְּהֵנָה.
79 מֵתֵרְצַת הַגְּמָרָא: אֲמַר רַב אִיקָא בְּרִיה דְרַב אָמִי, מִשּׁוּם שְׂרוּב
80 בְּהֵמָוֹת הַמְּכַבְּרוֹת וְיֹלְדוֹת דְרַב תְּקוֹדֵשׁ בְּכַבּוּדָה, כְּלוּמֵר וְלֹד שְׂמִצָּד
81 צִירוֹתוֹ הוּא קְדוֹשׁ בְּכַבּוּדָה אִם הוּא זָכָר, וְיִמְעִיטָם בְּהֵמָוֹת וְיֹלְדוֹת דְרַב
82 שְׂאִינֵי קְדוֹשׁ בְּכַבּוּדָה, וְיִמְעִיטָם בְּכַבּוּדָה, וְנִדְמָה – וְלֹד הַדּוּמָה לְמִין בְּהֵמָה
83 אַחֲרָת, כִּגּוֹן רַחֵל שִׁילֵדָה דְמוֹת עֵז, שֶׁנִּפְל זֶה אֵינֵי קְדוֹשׁ בְּכַבּוּדָה, וְכָל
84 הַיֹּלְדוֹת, וְיֹלְדוֹת מְחַצֵּה וְזָכְרִים מְחַצֵּה נִקְבּוֹת, וְנִמְצָא שׂוֹלֵד זֶה
85 הוּא סִפְק זָכָר סִפְק נִקְבָה. וְקְדוּשַׁת בְּכוֹר הִיא רַק זָכָר. לְפִיכָךְ מְסִיךְ
86 וְצָרֵף מִיַּעֲזֻבָא דְשְׂמָא הוּא נְדָמָה שְׂאִינֵי קְדוֹשׁ. לְמַחְצָה דְנִקְבּוֹת,
87 שְׂאִינֵן קְדוּשׁוֹת, וְהוּוּ לְהוּ זָכְרִים קְדוּשִׁים בְּכַבּוּדָה מִיַּעֲזֻבָא, וְאִין
88 חוֹשְׁשִׁים לְמִיעוּט, וְלִכֵּן מוֹתֵרֵת שְׁלִיא זֶה בְּהֵנָה וְלִשְׂלִיכָה לְכַלְבִּים.
89 שְׂנִי בְּמִשְׁנָה: וְכִּיּוֹן מוֹתֵרֵת – בְּהֵמָת קְדוֹשׁ שֶׁהַפִּילָה שְׁלִיא, הַשְּׁלִיא
90 תְּקַבֵּר. שׂוֹאֵלֵת הַגְּמָרָא: מַאי מְעַמָּא תְּקַבֵּר, וְאֵינָה מוֹתֵרֵת כְּבֵהֵמָת
91 חוֹלִין. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: רִיבָא בְּרַב מִיקְדָּשׁ הוּא – רׁוּב הַנּוֹלֵדִים
92 מְבַהֵמָת הַמוֹקְדָּשִׁים הֵם קְדוּשִׁים, שְׂכָל וְלֹד גְּמוּר הוּא קְדוֹשׁ בִּין זָכָר
93 וּבִין נִקְבָה, חוּץ מִנְדֵמָה שְׂאִינֵי קְדוֹשׁ, וְכִיּוֹן שְׂרוּבִין יֹלְדוֹת וְלֹד גְּמוּר
94 וּמִיעוּטָן נְדֵמָה, נִמְצָא שִׁישׁ רׁוּב צַדִּידִים שְׂהוֹלֵד קְדוֹשׁ, וְלִכֵּן תְּקַבֵּר
95 הַשְּׁלִיא כְּדִין בְּהֵמָת קְדוּשִׁים שְׂמוֹתָה.
96 שְׂנִי בְּמִשְׁנָה: וְאִין קוֹבְרִים אוֹתָהּ – אֵת הַשְּׁלִיא שֶׁהַפִּילָה הַבְּהֵמָה
97 בְּפֵרֶשֶׁת דְּרִכִּים וְאִין תּוֹלִים אוֹתָהּ בְּאֵילָן מִשּׁוּם דְּרִכִּי הָאֲמוּרִי. הַגְּמָרָא
98 מְבֵאֵרֵת מִזֶּה נִאֲסַר מִשּׁוּם דְּרִכִּי הָאֲמוּרִי: אֲבִי רַבִּי אֶלְעָזָר תְּרַוּוּיָהּ,
99 כָּל דְרַבִּי שִׁישׁ בּוֹ רְפוּאָה, שְׂעוּשִׁים אוֹתוֹ עַל הַמְּכָה שֶׁל אָדָם אוֹ
100 בְּהֵמָה בְּשִׁבִיל לְרְפוּאָתָהּ, כִּגּוֹן מְשַׁקֵּה אוֹ סֵם אוֹ לַחֵשׁ שְׂלּוּחֵשׁ עַל
101 הַמְּכָה, אִין בּוֹ אִיסוּר מִשּׁוּם דְּרִכִּי הָאֲמוּרִי. אֲבָל אִם אִין בּוֹ רְפוּאָה,
102 כִּגּוֹן שְׂאִינֵי נִעֲשֶׂה עַל הַחוּלִי, כְּקוּבֵרֵת שְׁלִיא בְּפֵרֶשֶׁת דְּרִכִּים וְכִיּוֹצָא
103 בּוּזָה, שְׂדוּמָה לְנִיחוּשׁ, יִשׁ בּוֹ מִשּׁוּם דְּרִכִּי הָאֲמוּרִי, וְאוֹסֵר מִשּׁוּם
104 (שְׂמוֹת כַּג כַּד) יֹלָא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם.
105 מַקְשָׁה הַגְּמָרָא: וְהֵתְנִיָּא, אֵילָן שְׂמִשְׁרִי – וְשִׁמְפִיל – פִּירוֹתוֹ קוֹדֵם
106 זְמַנָּם מִחַמַּת שְׂמוֹנֵי, רְפוּאָתוֹ הִיא בְּכַח שִׁמְרֵי בְּסִיקְרָא – צוּבְעוּ
107 בְּצַבְעָא אֲדוּרָם, וְשׂוּעֵנָא בְּאַבְנִים – תּוֹלָה עֲלוּי אֲבָנִים. בְּשִׁלְמָא מוֹעֵנָא
108 בְּאַבְנִים מוֹתֵר, מְפָנִי שׂוֹדֵי רְפוּאָה טְבַעִית, כִּי הִיכִי

1 אי – ואם ספיקו היה לגבי טומאת נבלות, האם עור החמור ששלקו
2 נחשב בשר כנבילת החמור עצמה, אף זה תנינא.
3 הגמרא מבארת היכן שנינו דינים אלו בברייתא: דין עור ששלקו לגבי
4 טומאת אוכלין כבר שנינו, דתנינא, העור והשליא אין מטמאין
5 טומאת אוכלין, העור משום שהוא קשה ואינו ראוי לאכילה,
6 והשליא משום שהיא מאוסה ואינה ראויה לאכילה. ולכן עור
7 ששלקו ונעשה רך, והשליא שחישב עליה לאוכלה, אף שהיא
8 מאוסה, מטמאין [–נטמאין] טומאת אוכלין. ודין עור לגבי טומאת
9 נבילות נמי תנינא, נאמר בתורה בטומאת נבילה (ויקרא יא טז) 'הנגע
10 בנבלתה יטמא' וגו', ותיבת 'בנבלתה' מיותרת, שהיא אפשר לומר
11 'הנוגע בה', ללמדך שדוקא הנוגע בבשר הנבילה נטמא, ולא הנוגע
12 בעור, ולא בעצמות, ולא בגידין, ולא בקרניים, ולא בטלפים –
13 צפורני פרסות הרגל. ואמר רבה בר רב הונא לא נצרכה הברייתא
14 למעט דברים אלו מטומאה, שפשוט שאינם כבשר, אלא החידוש
15 הוא שאף כשעשאן ציקי קדרה – שבישלם הרבה עם תבלין, אף על
16 פי כן אינם מטמאין טומאת נבילות. נמצא שדין עור ששלקו כבר
17 הובא בברייתא לגבי טומאת אוכלין וטומאת נבלות, ואם כן במה
18 הסתפק רבי יצחק בר נפחא.
19 משיבה הגמרא: לעולם הספק הוא בטומאת אוכלין, ומבהרייתא
20 שעור ששלקו מטמא אין להוכיח, משום שיש להעמידה בשאר
21 בהמה ואילו רבי יצחק הסתפק בחמור, ושאינו עור חמור דמאיים
22 יותר משאר עור בהמה, ושמא אף כשהוא שלוק אינו קרוי אוכל
23 לקבל טומאה.
24 מבואר במשנה: שליא שציתה מקצתה אסורה באכילה, שמא יצא
25 ראשו או רובו של הולד באותו מקצת שליא, והוא כילוד, ואין
26 שהיית האם מתירנו, והשליא נאסרת מחמת הולד. הגמרא מבארת
27 אימתי חששו ליציאת הולד: אמר רבי אלעזר, מה ששינו שהשליא
28 אסורה מחשש ולד, לא שנו אלא כשאין עמה ולד, שאיננו רואים
29 ולד בשליא, וכיון שאין שליא בלא ולד ודאי נימוח הולד, ויש חשש
30 שמא הוציא ראשו או רובו. אבל אם יש עמה ולד, ואנו רואים
31 שהולד בפנים ולא יצא ראשו או רובו, והשליא מותרת, ואין הוששין
32 לשמא יש עוד ולד אחר שנימוח, ושליא זו היא של הולד שנימוח,
33 ולולד הקיים היתה שליא אחרת שנימוחה, ואולי הוציא הולד
34 שנימוח ראשו או רובו ונאסר את השליא. ורבי יוחנן אמר, בין אין
35 עמה ולד בין יש עמה ולד השליא אסורה, שאף כשיש ולד קיים
36 הוששין לולד אחר שנימוח, ושמא הוציא ראשו או רובו ונאסרה
37 השליא.
38 מקשה הגמרא: אינו – וכי כך אמר רבי אלעזר, והא אמר רבי
39 ירמיה, לחומרא אמרה רבי אלעזר דבר זה, שמחמיר הוא יותר
40 מרבי יוחנן, ולפי המבואר נמצא שהוא מיקל, שכשיש עמה ולד רבי
41 אלעזר מתיר ורבי יוחנן אוסר.
42 מחמת קושיא זו הגמרא חוזרת בה: אלא אי אתמר הכי אתמר,
43 אמר רבי אלעזר, מה ששינו שהשליא אסורה, ומשמע שאסורה
44 אפילו כשיש בה ולד קיים שמא יש עמה ולד אחר, לא שנו אלא
45 כשהשליא אינה קשורה בולד הקיים, ולכן יש חשש שמא השליא
46 של הולד הקיים נימוחה ויצאה, ושליא זו ולד אחר היה בה ונימוח
47 ויצא, אבל אם השליא קשורה בולד הקיים, ודאי ששליא זו שייכת
48 לולד הקיים, ואין הוששין לולד אחר, וכיון שלא יצא הולד הקיים
49 השליא מותרת.
50 ורבי יוחנן אמר, אנו אין לנו שתהא השליא אסורה, אלא בשליא
51 בלא ולד, ולכן ודאי שיש בה ולד שנימוח ושמא יצא ראשו או רובו,
52 אבל אם יש עמה ולד קיים, ורואים שהולד בפנים ולא יצא, בין אם
53 השליא קשורה בולד בין אין קשורה בולד, אין הוששין לולד אחר
54 שנימוח, אלא תולים את השליא בולד הקיים, והשליא מותרת.